

Til

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Dato:

22.08.2022

Vår referanse:

GO

Høringsuttalelse, Nasjonal strategi for eID i offentlig sektor

IKT-Norge er i utgangspunktet ikke høringsinstans knyttet til forslaget til Nasjonal strategi for eID i offentlig sektor. Vi tillater oss likevel å komme med noen overordnede kommentarer til forslaget.

Vi vil innledningsvis påpeke at dagens strategi som i det alt vesentlige går ut på å benytte velfungerende markedsløsninger, bl.a. BankID og Buypass, for tilgang til offentlige digitale tjenester har fungert godt og bl.a. vært en sentral faktor i Norges håndtering av koronapandemien. Samarbeidet mellom offentlig og privat sektor har skapt en gjensidig økonomisk gevinst og mer kostnadseffektive verdikjeder.

For merparten av befolkningen er dagens løsning mer enn tilfredsstillende og er et resultat av betydelige investeringer (flere milliarder kroner) fra bl.a. banknæringen. Som det framgår av utkastet til strategi, står BankID for over 93 prosent av alle elektroniske innlogginger norske borgere gjør knyttet til offentlige tjenester på nett.

Vi er imidlertid helt enig i at det er grupper i samfunnet som fortsatt ikke kan eller får benytte eID og at det er behov for en strategi som inkluderer disse. Vi er spesielt glade for at strategien peker på utenlandske borgeres utfordringer knyttet til eID og d-nummer. Dette er en problemstilling vi har vært opptatt av lenge, og som i dag er direkte til hinder for rask inkludering og deltakelse i det norske arbeidslivet. Og det er en utfordring for bedrifter som er avhengig av utenlandske arbeidstakere. IKT-Norge deler vurderingen av at mangel på tilgang til det digitale Norge med eID for EØS-borgere med d-nummer kan være til hinder for fri bevegelse. I tillegg vil det kunne være betydelige gevinster både for den enkelte, bedriftene og offentlige etater ved at det i større grad kan tilbys digitale og oppmøtefrie tjenester, gitt at «alle» har tilgang til disse.

Digital inkludering i bred forstand er særdeles viktig og ambisjonen i strategien om målet om én person én identitet vil være et viktig bidrag i så måte.

Vi har ingen prinsipielle motforestillinger mot at det realiseres en offentlig eID på sikkerhetsnivå høyt, så lenge det er en klar forutsetning at denne kun skal være et supplement til de private tilbyderne og et alternativ til de som av ulike årsaker ikke vil eller

kan benytte disse. Før en slik løsning utvikles bør det imidlertid undersøkes om ikke dagens eksisterende løsninger, da primært BankID, kan videreutvikles og ivareta behovene for disse gruppene. Vi mener derfor at strategien med fordel kan være tydeligere på hvilken strategisk retning for samhandlingen mellom det offentlige og private eID-tilbydere regjeringen ser for seg.

Vi forutsetter videre at en eventuell åpning for bruk av en offentlig utstedt eID i privat sektor, skjer på like vilkår som for markedsaktørene som tilbyr eID i privat sektor. Det er ikke behov for løsninger som undergraver et velfungerende eID-marked og som igjen kan få uante konsekvenser for viktige områder som digitaliseringstakten og det grønne skiftet.

Det er ingen tvil om at nasjonale fellesløsninger kan gi betydelige skalafordeler. Det bør derfor stilles spørsmål ved om det er fornuftig offentlige pengebruk å utvikle egne sektorspesifikke løsninger som Feide og HelselD. Vi erkjenner at løsningene er der, og at de i stor grad er velfungerende, men stiller allikevel spørsmålstegn ved tiltakspunktet om det er riktig ressursbruk å videreutvikle disse ytterligere. Dersom det offentlige heller bruker markedsbaserte eID-løsninger, vil brukerne få tilgang til eID som kan brukes på tvers av offentlig og privat sektor. Samtidig vil yngre brukere få økt digital kompetanse. Det vil i tillegg kunne være kostnadsbesparende for offentlig sektor Vi er derfor skeptiske til det foreslåtte tiltakspunktet (kulepunkt 2, side 36) om å videreutvikle Feide. Det bør i det minste anslås hvilke kostnader det er forbundet med dette versus å ta i bruk markedsbaserte løsninger som f.eks. BankID.

Avslutningsvis vil vi oppfordre til et tettere samarbeid mellom markedsaktørene og myndighetene, da fremst Digitaliseringsdirektoratet, for både å optimalisere ressursbruken og styrke kompetansen på eID-området. Det vil kunne redusere de økonomiske kostnadene hos det offentlige betydelig, og i en tid med varslede innstramminger i den offentlige pengebruken vil det være et «lavthengende tiltak» som har få, om noen, negative konsekvenser.

I tillegg bør det vurderes om ikke en større grad av differensiering av sikkerhetsnivåene knyttet til eID, både kan være fornuftig og kostnadsbesparende. Et konstruktiv og samarbeid mellom privat og offentlig sektor gir økt effektivitet og større samfunnsøkonomisk gevinst enn å gå tilbake til det tradisjonelle skillet.

Ut over dette stiller vi oss bak ambisjonene og forslagene i strategien for eID i offentlig sektor. Økt digital inkludering og fortsatt høyt tempo i digitaliseringen av Norge er svært viktig. Vi stiller oss gjerne til disposisjon i det videre arbeidet med strategien om ønskelig.

Med vennlig hilsen,

Geir Olsen

Direktør for næringspolitikk og kommunikasjon

Epost: geir@ikt-norge.no